

**Plán péče
o
Přírodní památku
Stará řeka**

**na období
2018–2026**

březen, 2018

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo: 2222
kategorie ochrany: přírodní památka
název území: Stará řeka
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno: nařízení
orgán, který předpis vydal: okresní úřad Frýdek-Místek
číslo předpisu: ---
datum platnosti předpisu: 25. 11. 2002
datum účinnosti předpisu: 10. 12. 2002

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj: Moravskoslezský
okres: Karviná
obec s rozšířenou působností: Havířov
obec s pověřeným obecním úřadem: Havířov
obec: Horní Bludovice
katastrální území: Horní Bludovice, Prostřední Bludovice

Příloha č. M1:

Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 642401, Horní Bludovice

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m2)	Výměra parcely v ZCHÚ (m2)
315/3		lesní pozemek		973	1333	1333
949/2		ostatní plocha	jiná plocha	1096	425	425
951/2		lesní pozemek		470	1920	1920
951/3		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	1096	1256	1256
Celkem						4934

Katastrální území: 642410, Prostřední Bludovice

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m2)	Výměra parcely v ZCHÚ (m2)
st. 431		zastavěná plocha a nádvoří		747	54	54
534/2		ostatní plocha	neplodná půda	277	85	85
534/6		orná půda		1134	579	579
534/7		orná půda		747	358	358
534/8		orná půda		747	894	894
534/15		orná půda		986	1185	1185
534/31		orná půda		1134	857	857
535/1		orná půda		1051	865	865
536/1		ostatní plocha	neplodná půda	1051	883	883
536/2		ostatní plocha	neplodná půda	986	39	39
536/3		ostatní plocha	neplodná půda	747	585	585
879/2		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	1051	1113	1113
879/3		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	1134	1206	1206
879/5		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	747	517	517
Celkem						9220

Ochranné pásmo:**Katastrální území: 642401, Horní Bludovice**

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m2)	Výměra parcely v OP (m2)
307/3		orná půda		161	2825	2825
315/2		lesní pozemek		1123	463	463
316/1		trvalý travní porost		86	2458	2458
316/2		trvalý travní porost		1123	1326	1326
316/6		trvalý travní porost		1123	367	367
316/7		trvalý travní porost		750	2315	2315
323/11		ostatní plocha	neplodná půda	10002	605	605
410/1		trvalý travní porost		251	1962	1962
410/2		ostatní plocha	neplodná půda	251	922	922
411		ostatní plocha	neplodná půda	251	1907	1190
412/1		orná půda		470	93	93
412/3		orná půda		251	17729	10190
951/1		orná půda		10001	834	807
951/5		lesní pozemek		750	603	603
951/6		lesní pozemek		86	47	47
Celkem						26173

Katastrální území: 642410, Prostřední Bludovice

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m2)	Výměra parcely v OP (m2)
st. 432		zastavěná plocha a nádvoří		862	22	22
st. 433		zastavěná plocha a nádvoří		861	25	25
534/1		orná půda		277	4690	4690
534/13		orná půda		862	249	249
534/14		orná půda		861	442	442
534/30		orná půda		1051	195	195
535/2		orná půda		1051	2849	2849
538/3		orná půda		1051	27	27
879/1		orná půda		1134	1743	1743
Celkem						10242

Poznámka: ochranné pásmo PP je ve vyhlášce vymezeno celými a třemi dělenými parcelami KN. Parcely, které jsou v OP celé, odpovídají současnému platnému stavu v katastru nemovitostí. Výměry dělených parcel nejsou zpřesněny žádným dokumentem. Rovněž celková výměra ochranného pásma není ve vyhlášovacím předpise uvedena.

Příloha č. M2:

Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	0,3253	0,1113		
vodní plochy	0,4092	-----	zamokřená plocha	-----
			rybník nebo nádrž	-----
			vodní tok	0,4092
trvalé travní porosty	-----	0,8428		
orná půda	0,4738	2,4110		
ostatní zemědělské pozemky	-----	-----		
ostatní plochy	0,2017	0,2717	neplodná půda	0,1592
			ostatní způsoby využití	0,0425
zastavěné plochy a nádvoří	0,0054	0,0047		
plocha celkem	1,4154	3,6415		

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park: -----

chráněná krajinná oblast: -----

jiný typ chráněného území: Chráněné ložiskové území 714400000 Čs. část hornoslezské pánve

Natura 2000

ptačí oblast: -----

evropsky významná lokalita: -----

Příloha č. M1:

Orientační mapa s vyznačením území

1.6 Kategorie IUCN

IV. - řízená rezervace

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Posláním přírodní památky je zachování slepého ramene řeky Lučiny s výskytem ohrožených druhů živočichů, zejména obojživelníků a plazů.

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. ekosystémy

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
V1F – Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod - ostatní porosty X14 – Vodní toky a nádrže bez ochrannářsky významné vegetace <u>Natura 2000:</u> --- <u>Fytocenologie:</u> podsvaz <i>Magnopotamion</i>	30	Vodní plocha mrtvého ramene Lučiny je v důsledku eutrofizace s min. podílem vodních makrofyt. V letním období dochází k zarůstání hladiny okřehkem. Tento fakt nic nemění na tom, že plocha je nepostradatelná pro populace obojživelníků. Vodní ekosystém prochází téměř celým ZCHÚ.

B. druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení*	popis biotopu využívaný druhem
ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>)	rozmnožující se populace (v roce 2008 jednotlivé páry a cca 30 snůšek, v roce 2009 řádově stovky pulců), v roce 2017 ojedíněle (2 hlasy)	VU - zranitelný	druh je svým vývojem vázán na mrtvé rameno Lučiny v ZCHÚ, v suchozemské fázi života na okolní terestrické biotopy
skokan krátkonohý (<i>Pelophylax lessonae</i>)	rozmnožující se populace (v roce 2008 jednotliví jedinci, v roce 2009 - 30 pozorovaných jedinců), v roce 2017 roztroušeně (samci jednotlivě)	VU - zranitelný	druh je svým vývojem vázán na mrtvé rameno Lučiny v ZCHÚ, potravně a zimovištěm na okolní terestrické biotopy
skokan zelený (<i>Pelophylax esculentus</i>) (<i>Pelophylax esculentus</i> komplex)	rozmnožující se populace (v roce 2008 jednotliví jedinci, v roce 2009 - 20 pozorovaných jedinců), v roce 2017 roztroušeně (do 10 dospělců)	NT – téměř ohrožený	druh je svým vývojem vázán na mrtvé rameno Lučiny v ZCHÚ, potravně a zřejmě také zimovištěm na okolní terestrické biotopy
skokan hnědý (<i>Rana temporaria</i>)	rozmnožující se populace (v roce 2008 jednotlivé páry a cca 50 snůšek, v roce 2009 řádově stovky pulců), v roce 2017 desítky snůšek, stovky pulců, juvenilní i dospělí jedinci	VU - zranitelný	druh je svým vývojem vázán na mrtvé rameno Lučiny v ZCHÚ, v suchozemské fázi života na okolní terestrické biotopy
čolek obecný (<i>Lissotriton vulgaris</i>)	rozmnožující se populace (v roce 2008 jednotliví jedinci a larvy, v roce 2009 - 12 pozorovaných jedinců), v r. 2017 nepozorován	VU - zranitelný	druh je svým vývojem vázán na mrtvé rameno Lučiny v ZCHÚ, v suchozemské fázi života na okolní terestrické biotopy
čolek velký (<i>Triturus cristatus</i>)	jednotlivé kusy, druh naposledy zaznamenán v roce 2009 – jedna samice v terestrické fázi života, v r. 2017 nepozorován	EN - ohrožený	druh je svým vývojem vázán na mrtvé rameno Lučiny v ZCHÚ, v suchozemské fázi života na okolní terestrické biotopy

ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	rozmnožující se populace (v roce 2008 jednotliví jedinci – 5 ks, v roce 2009 - 12 ks), v roce 2017 ojediněle (1 dospělec)	VU - zranitelný	v ZCHÚ druh osidluje výslunný břeh mrtvého ramene a luční porosty
užovka obojková (<i>Natrix natrix</i>)	rozmnožující se populace (v roce 2008 - jedinci, v roce 2009 - 5 ks), v roce 2017 ojediněle (1 dospělec), v r. 2017 nepozorován	NT – téměř ohrožený	druh je vázán na vlastní mrtvé rameno a bezprostřední okolí

Poznámka:

Stupeň ohrožení* dle CHOBOT & NĚMEC 2017.

Nálezová data obojživelníků a plazů dle KVITA 2008, CHOLEVA 2009, POLÁŠEK 2017.

C. útvary neživé přírody

Nejsou.

1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu

A. typy přírodních stanovišť

Nejsou.

B. evropsky významné druhy a ptáci

Nejsou.

1.9 Cíl ochrany

Zachování mrtvého ramene Lučiny jako místa rozmnožování obojživelníků a plazů.

Udržení vhodných podmínek pro existenci prosperujících populací zvláště chráněných živočichů (ZCHD) v přírodní památce.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Přírodní památka Stará řeka se nachází v obci Horní Bludovice (k.ú. Horní Bludovice a k.ú. Prostřední Bludovice) v pravobřežní nivě řeky Lučiny. Jedná se o mrtvé rameno Lučiny s břehovými porosty vzniklé umělým odstavením při napřímení toku. Vlastní tůň má délku cca 260 m a šířku 8 – 10 m. Nadmořská výška ZCHÚ je 256 – 277 m. Plocha území je 1,4154 ha. Součástí ZCHÚ je jednak vlastní tůň mrtvého ramene s pobřežními porosty, luční porosty a také lesní porost ve strmém nárazovém břehu bývalého meandru Lučiny.

Dle geomorfologického členění (DEMEK & MACKOVIČIN 2006) patří území do provincie Západní Karpaty, soustavy Vnější západní Karpaty, podsoustavy Západobeskydské podhůří,

celku Podbeskydská pahorkatina (IXC1), podcelku Těšínská pahorkatina, a okrsku Bruzovická pahorkatina. ZCHÚ je součástí biogeografického regionu 3.5 Podbeskydského (CULEK 1996). Klimaticky spadá do oblasti mírně teplá 10 (MT10). Dle regionálně fyto geografického členění (SLAVÍK 1988) patří ZCHÚ do oblasti mezofytikum, obvodu Karpatské mezofytikum a do okresu 83 – Ostravská pánev. Půdotvorným substrátem jsou aluviální sedimenty různé zrnitosti. Půdy jsou fluvizemě (převážně stratifikované). Dle Zlatníková geobiocenologického klasifikačního systému (BUČEK & LACINA 1999) patří geobiocenózy do skupin typů geobiocenů (STG) 3B3 - typické dubové bučiny - *Quercus-Fageta typica* (Žárník in Kvita 2010).

Součástí ZCHÚ jsou následující biotopy: L3.2 – Polonské dubohabřiny, L2.2 – Údolní jasanovo-olšové luhy, V1F – Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod (ostatní porosty), X14 – Vodní toky a nádrže bez ochranné významné vegetace, T1.4 – Aluviální psárkové louky. Z hlediska zoologického je lokalita regionálně významným refugiem a místem rozmnožování obojživelníků vázaných na odstavené rameno řeky Lučiny. V ZCHÚ bylo zaznamenáno 6 druhů obojživelníků a 2 druhy plazů.

Přehled zvláště chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	Stupeň ohrožení ZCHD podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu, další poznámky
ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>)	rozmnožující se populace (v roce 2008 jednotlivé páry a cca 30 snůšek, v roce 2009 řádově stovky pulců), v roce 2017 ojediněle (2 hlasy)	O	VU - zranitelný	druh je svým vývojem vázán na mrtvé rameno Lučiny v ZCHÚ, v suchozemské fázi života na okolní terestrické biotopy
skokan krátkonohý (<i>Pelophylax lessonae</i>)	rozmnožující se populace (v roce 2008 jednotliví jedinci, v roce 2009 - 30 pozorovaných jedinců), v roce 2017 roztroušeně (samci jednotlivě)	SO	VU - zranitelný	druh je svým vývojem vázán na mrtvé rameno Lučiny v ZCHÚ a okolní travnaté porosty
skokan zelený (<i>Pelophylax esculentus</i>) (<i>Pelophylax esculentus</i> komplex)	rozmnožující se populace (v roce 2008 jednotliví jedinci, v roce 2009 - 20 pozorovaných jedinců), v roce 2017 roztroušeně (do 10 dospělců)	SO	NT – téměř ohrožený	druh je svým vývojem vázán na mrtvé rameno Lučiny v ZCHÚ a okolní travnaté porosty

skokan hnědý (<i>Rana temporaria</i>)	rozmnožující se populace (v roce 2008 jednotlivé páry a cca 50 snůšek, v roce 2009 řádově stovky pulců), v roce 2017 desítky snůšek, stovky pulců, juvenilní i dospělí jedinci	SO	VU - zranitelný	druh je svým vývojem vázán na mrtvé rameno Lučiny v ZCHÚ, v suchozemské fázi života na okolní terestrické biotopy
čolek obecný (<i>Lissotriton vulgaris</i>)	rozmnožující se populace (v roce 2008 jednotliví jedinci a larvy, v roce 2009 - 12 pozorovaných jedinců), v r. 2017 nepozorován	SO	VU - zranitelný	druh je svým vývojem vázán na mrtvé rameno Lučiny v ZCHÚ, v suchozemské fázi života na okolní terestrické biotopy
čolek velký (<i>Triturus cristatus</i>)	jednotlivé kusy, druh naposledy zaznamenán v roce 2009 – jedna samice v terestrické fázi života, v r. 2017 nepozorován	SO	EN - ohrožený	druh je svým vývojem vázán na mrtvé rameno Lučiny v ZCHÚ, v suchozemské fázi života na okolní terestrické biotopy
ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	rozmnožující se populace (v roce 2008 jednotliví jedinci – 5 ks, v roce 2009 - 12 ks), v roce 2017 ojedinele (1 dospělec)	O	VU - zranitelný	v ZCHÚ druh osidluje výslunný břeh mrtvého ramene a okolní travnaté porosty
užovka obojková (<i>Natrix natrix</i>)	rozmnožující se populace (v roce 2008 - jedinci, v roce 2009 - 5 ks), v roce 2017 ojedinele (1 dospělec), v r. 2017 nepozorován	O	NT – téměř ohrožený	druh je vázán jak na vlastní mrtvé rameno, tak na okolní terestrické biotopy

Poznámka: Nálezová data obojživelníků a plazů DLE KVITA 2008, CHOLEVA 2009, POLÁŠEK 2017., ZCHD, zvláště chráněný druh; O, druh ohrožený; SO, druh silně ohrožený; VU, Vulnerable; NT, Near Threatened; EN, Endangered.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

PP Stará řeka byla vyhlášena v roce 2002. Z důvodu ochrany slepého ramene řeky Lučiny s výskytem ohrožených druhů živočichů, zejména obojživelníků a plazů.

Před vyhlášením ZCHÚ bylo území ohrožováno zejména nelegálním zavážením tůň odpady, přílišným zástínem vodní plochy dřevinami a příliš intenzivním obhospodařováním okolních ploch jak uvnitř ZCHÚ, tak v jeho ochranném pásmu.

Část identifikovaných negativních jevů se v průběhu platnosti minulého plánu péče podařilo odstranit. V současné době již nedochází k zavážení odpadů do vodní plochy, část břehových porostů byla odstraněna a okolo nejintenzivněji obhospodařovaných ploch (frekventovaně sečených travních porostů zahradní sekačkou) byly vybudovány trvalé bariéry, bránící obojživelníkům vstup do takto exponovaných ploch).

I přes některé pozitivní zásahy realizované v PP dochází postupně k poklesům v početnostech populací obojživelníků. Tento jev je výsledkem spolupůsobení komplexu čtyř klíčových negativních vlivů:

1. Kritická je kumulace organické hmoty v dnových sedimentech. Tím zde dochází ke změnám v chemismu vody (anaerobní pochody v období zimní a letní stagnace vodního sloupce) a k nadměrnému odčerpávání kyslíku z vody v letním a zimním období (kyslíkový deficit způsobovaný rozkladem odumřelé biomasy).
2. Navzdory zdůrazňování negativních vlivů v minulém plánu péče je přetrvávajícím významným negativním vlivem ohrožujícím populace obojživelníků v ZCHÚ přetrvávající intenzivní hospodaření, zejména přítomnost orné půdy zasahující blízko k vodní ploše v ZCHÚ a hlavně v jeho ochranném pásmu.
3. Část travních porostů v ZCHÚ (jednak v zahradách, a dále částečně i mimo zahrady v okolí přístupových komunikací, v těsném sousedství zahrad včetně přiléhajícího břehu mrtvého ramene) je kosena intenzivně několikrát ročně na velmi nízké strniště. Při tomto způsobu seče je vysoké riziko usmrcování zvláště chráněných druhů. Přítomné intenzivně sečené zahrady snižují plochu potravní niky v lučních porostech pro zvláště chráněné druhy. Hlavní složkou potravy obojživelníků jsou suchozemští bezobratlí a nikoli ti žijící ve vodě. Instalované bariéry stavu napomáhají, brání však riziku usmrcování zvláště chráněných druhů. Současné trvalé bariéry z nekvalitního dřevěného materiálu, který se vysušením zkroutil, na mnoha místech neplní svou roli a tak se inkriminované plochy stávají propustností bariéry potenciální pastí nejen pro obojživelníky.
4. Neudržované zarůstání břehových porostů keři a stromy negativně zastíňuje vodní hladinu a zvyšuje spad organické hmoty spojené se sedimentací a urychlením zazemňování ramena.

b) lesní hospodářství

Podle mapových podkladů z poloviny 18. století bylo téměř celé území ZCHÚ vyjma vlastního vodního toku vedeno jako louky s rozptýlenou stromovou a křovinnou vegetací. V případě lesních porostů v ZCHÚ se jedná o první generaci lesa na zemědělské půdě s přírodě blízkou dřevinnou skladbou.

c) zemědělské hospodaření

Okolí mrtvého ramene Lučiny bylo v 18. a 19. století využíváno zemědělsky ve větší míře než dnes. Ve 20. století byl zalesněn nárazový svah říčního meandru a rozsah travních porostů na ploše dnešního ZCHÚ se zmenšil. Podíl orné půdy a travních porostů na ploše PP a ochranného pásma zůstává historicky přibližně na stejné úrovni.

Negativní vlivy zemědělského hospodaření na předmět ochrany jsou spojeny hlavně s využíváním intenzivních technologií hospodaření. Jedná se zejména o riziko usmrcování obojživelníků a plazů při kosení travních porostů na nízké strniště, usmrcování živočichů při zpracovávání půdy na orné půdě v období jejich migrace, v aktivní sezóně při běžném hledání potravy či obecně v období suchozemské fáze života. Potenciálním negativním vlivem je rovněž používání agrochemikálií včetně umělých hnojiv, která působí toxicky zejména na obojživelníky a jejichž splachy se dostávají do vodního prostředí odstaveného ramene Lučiny přítokovým korytem a navazujícím melioračním systémem.

d) rybníkářství

e) myslivost

Území je součástí myslivecké honitby č. 8108110005 – Zálesí Horní Bludovice. Negativní ani pozitivní vlivy mysliveckého hospodaření na ZCHÚ nebyly zjištěny. V 90. letech minulého století se zde po několik let chovaly desítky domestikovaných kachen divokých (*Anas platyrhynchos*), což muselo mít predálně silně negativní dopad na místní biotu (L. Choleva, pers. comm.).

f) rybářství

Vodní plocha v PP Stará řeka není součástí rybářského revíru a není oficiálně rybářsky obhospodařovaná. Neoficiálně zde údajně (CHOLEVA 2010 in litt., in KVITA 2010) dochází k opakovanému vysazování ryb. Případné oficiální či neoficiální vysazení ryb do tůň v ZCHÚ by mělo negativní vliv na rozmnožující se populace obojživelníků.

g) rekreace a sport

Ve vlastním ZCHÚ a v jeho okolí se nachází zahrady včetně rekreačních staveb využívané k individuální rekreaci. Zejména při údržbě travních porostů může docházet ke zraňování a usmrcování ohrožených živočichů. Instalovanými trvalými zábranami, které zamezují pronikání obojživelníků a plazů, se daří tento negativní vliv minimalizovat, avšak za cenu snížené plochy pro hledání potravy obojživelníků v trvalých travních porostech. Nutná je však výměna současné prostupné konstrukce zábran, viz. výše. Rekreace v ZCHÚ ubírá plochu trvalých travních porostů jakožto klíčovou potravní nikou pro obojživelníky.

h) těžba nerostných surovin

i) jiné způsoby využívání

Vlastní mrtvé rameno Lučiny je částečně napájeno drobným přítokem – pravděpodobně vyústí drenážního systému (viz bod v příloze M3). V roce 2008 i v roce 2017 bylo na tomto přítoku pozorováno slabé zpěnění způsobené znečištěním. Tento přítok snadno může přinášet do ZCHÚ různé znečišťující látky včetně agrochemikálií aplikovaných na pozemky v ochranném pásmu nad ZCHÚ.

Územím prochází vodovodní potrubí Žermanického přivaděče vybudované v 50. letech 20. století. Případné opravy tohoto potrubí by mohlo vést k narušení vegetačního krytu v ZCHÚ, případně k vytvoření „pastí“ na migrující obojživelníky, pokud by byly práce situovány v nevhodném termínu (v období jarní a zpětné migrace či migrace metamorfovaných jedinců). V případě realizace oprav Žermanického přivaděče nesmí dojít k umístění deponií stavebních materiálů a výkopových zemin v ZCHÚ. Staveniště musí být zabezpečeno proti únikům ropných látek. Případným migrujícím obojživelníkům a plazům musí být zabráněno ve vnikání do výkopů. Po skončení prací musí být plocha oseta přírodě blízkou travní směsí.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

územní plán obce Horní Bludovice

LHP pro LHC 706000 na léta 2018 – 2027 – LČR, s.p., lesní správa Ostrava

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích

Plocha 1

Přírodní lesní oblast	39 – Podbeskydská pahorkatina
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	706000 - LČR, s.p., lesní správa Ostrava
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	0,3253
Období platnosti LHP (LHO)	1.1.2018 – 31.12.2027
Organizace lesního hospodářství	LS Ostrava
Nižší organizační jednotka	

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast: 39 – Podbeskydská pahorkatina				
Soubor lesních typů (SLT)	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT - dle OPRL pro PLO č. 39	Výměra (ha)	Podíl (%)
3F	svahová dubová bučina	BK60%, DB20%, LP10%, JD10%, JV+	0,3253	100%
Celkem			0,3253	100 %

Poznámka: Oblastní plán rozvoje lesů pro přírodní lesní oblast č. 39 na období 1999-2018. ÚHÚL Frýdek-Místek.

Porovnání přirozené a současné skladby lesa

Zkratka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (ha)	Přirozené zastoupení (%)
Jehličnany					
JD	jedle bělokora <i>Abies alba</i>	0	0	+	+
Listnáče					
BK	buk lesní <i>Fagus sylvatica</i>	0	0	0,2	60
DB	dub letní <i>Quercus robur</i>	0,18	55	0,1	30
HB	habr obecný <i>Carpinus betulus</i>	0	0	+	+
LP LPV	lípa srdčitá <i>Tilia cordata</i> lípa velkolistá <i>Tilia platyphyllos</i>	0,15	45	0,03	10
Celkem		0,3253	100 %	-----	-----

Poznámka: Zkratky dřevin jsou dle vyhlášky č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování.

Přílohy:

- lesnická mapa typologická 1:10 000 podle OPRL – příloha č. M4
- mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M3
- tabulka „Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich“ – příloha č. T1

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Plocha 2

Vodní plocha v PP Stará řeka není součástí rybářského revíru a není oficiálně rybářsky obhospodařovaná.

Vodní plocha „Stará řeka“ je odstaveným, „mrtvým“ meandrem Lučiny. Vznikla při regulaci a napřímení vlastního toku Lučiny. Vlastní tůň má délku cca 260 m a šířku 8 – 10 m. Jedná se o relikt levotočivé části říčního meandru s maximální hloubkou 1,5 m. Tůň je převážně bez vodních makrofyt. Částečně je zde přítomno zčásti zanořená mrtvá dřevní hmota. Vodní plocha je dotována drobným přítokem pravděpodobně z drenážního svodu a dále průsaky a atmosférickými srážkami. Tůň je na severním konci opatřena odtokem do zatrubnění.

Příloha:

- tabulka „Popis dílčích ploch a objektů“ – příloha č. T2
- mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M3

2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody

Nejsou součástí PP.

2.4.4 Základní údaje o nelesních pozemcích

Plocha 3 – oplocené zahrady s rekreačními objekty.

Plocha 4 – pravidelně kosená aluviální psárková louka.

Plocha 5 – porost dřevin mimo les. Jedná se zejména o porost vrb a olší na břehu poříční tůně a v linii sledující bývalý tok Lučiny.

Příloha:

- tabulka „Popis dílčích ploch a objektů“ – příloha č. T2
- mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M3

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

Předchozí plán péče (2002, 2011) navrhoval následující managementová opatření:

Kosení luk v ZCHÚ – navrhována byla kombinace kosení kosou, křovinořezem a bubnovou sekačkou ve výšce min. 10 cm nad povrchem půdy. Zásah je potřeba realizovat i

v následujícím období. Navržené časování sečí a použité technologie není nutno zásadně měnit. Pouze začátek první seče je vhodné provádět v období červen až začátek července, nejpozději do 15. července. Je třeba důsledně dodržovat výšku pokosu minimálně 10 cm tak, aby bylo minimalizováno riziko zraňování a usmrcování obojživelníků a plazů.

Odstraňování části dřevin v břehovém porostu – opatření bylo realizováno v místech současného prosvětlení. Zásah měl za cíl snížení zástinu vodní hladiny mrtvého ramene. Zásah splnil svůj účel. Pokud budou uvolněné břehové plochy koseny, nebude jej v následujícím období nutno v těchto plochách opakovat.

Zlepšení světelných podmínek na lokalitě (vzhledem k morfologii terénu) je potřeba v 3 m širokém pásu podél celé břehové části (především keře a výmladky sahající nad vodní hladinu).

Odbahnění tůň – zásah nebyl realizován. Nezrealizování zásahu v období platnosti předcházejícího plánu péče se spolupodílelo na snižování populací ZCHD. Nicméně zásahy do dnových sedimentů by na této lokalitě mohlo mít fatální důsledky pro stabilitu vodního režimu v mrtvém rameni a proto je nutno postupovat velice obezřetně. Dle Kvity 2010 je vodní plocha dotována slabým přítokem z drenážního systému, průsaky z říční terasy a atmosférickými srážkami. Vzhledem k markantnímu rozdílu hladin v aktivním toku Lučiny a v odstaveném rameni lze předpokládat, že při regulaci Lučiny došlo k významnému zahloubení nivelety aktivního toku a to pod úroveň dna odstaveného ramene. V případě porušení kolmatační vrstvy dnových sedimentů by mohlo dojít k nekontrolovanému drenování odstaveného meandru do aktivního toku. Z tohoto důvodu je bezpodmínečně nutné, aby případnému odstraňování dnových sedimentů předcházelo podrobné výškopisné zaměření včetně zaměření hladiny i dna odstaveného meandru a aktivního toku, a podrobná projektová příprava. Díky faktu, že prostor odstaveného meandru není pravidelně zaplavován při povodních, nelze spoléhat na rychlé obnovení kolmatační vrstvy sedimentů v případě jejího proražení. Realizace zásahů za předpokladu splnění výše uvedených podmínek je potřebná. Po odstranění podstatné části nakumulované organické hmoty a tím pádem po eliminaci kyslíkových deficitů dojde k výraznému zlepšení podmínek pro vývoj obojživelníků.

Instalace migračních zábran kolem intenzivně obhospodařovaných ploch zahrad – zásah byl realizován. Instalované zábrany by bylo vhodné doplnit převislým horním okrajem tak, aby bylo ztíženo přelézání zábran. Případné poškozené části je nutno operativně opravovat. Nový typ bariéry je žádoucí, vhodnost typu je nutno konzultovat se zoologem (batrachologem).

Odstranění stanovištně a geograficky nepůvodních dřevin v PP – zásah byl částečně realizován. Stanovištně a geograficky nepůvodní druhy dřevin se mimo oplocené plochy zahrad v PP nachází na dílčí ploše 5 a 7.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Neočekává se kolize v prioritních zájmech ochrany území.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o lesy

Přílohy:

- lesnická mapa typologická na podkladě lesnické mapy obrysové – příloha č. M4

Rámcová směrnice péče o les podle souborů lesních typů

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů			
1	10 – les hospodářský	3F – svahová dubová bučina			
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
3F	Dřevinná skladba dle hospodářského záměru vlastníka a legislativních předpisů. Nelze použít geograficky a stanovištně nepůvodní druhy dřevin!				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
smíšený listnatý		---		---	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
Dle hospodářského záměru vlastníka.		---		---	
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
Dle hospodářského záměru vlastníka.	Dle hospodářského záměru vlastníka.	---	---	---	---
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Smíšené listnaté porosty bez geograficky a stanovištně nepůvodních druhů dřevin.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Dle hospodářského záměru vlastníka.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Dřevinná skladba dle hospodářského záměru vlastníka a legislativních předpisů. Nelze použít geograficky a stanovištně nepůvodní druhy dřevin.					
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
---	---	Dřevinná skladba dle hospodářského záměru vlastníka a legislativních předpisů. Nelze použít geograficky a stanovištně nepůvodní druhy dřevin.			
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					

Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií					
Z hlediska „ochrany lesa“ nejsou nezbytná žádná opatření.					
Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií					
Poznámka					

V území PP ani v ochranném pásmu nepoužívat biocidy ani hnojiva.

b) péče o rybníky (nádrže) a vodní toky

Vodní plocha „Stará řeka“ je odstaveným, „mrtvým“ meandrem Lučiny. Vznikla při regulaci a napřímení vlastního toku Lučiny. Vodní plocha v PP Stará řeka není oficiálně rybníkem (nádrží), není součástí rybářského revíru a není oficiálně rybářsky obhospodařovaná.

c) péče o nelesní pozemky

Rámcová směrnice péče o nelesní plochy

Díleč plocha	4
Typ managementu	ruční/strojní kosení
Vhodný interval	2x ročně
Minimální interval	2x ročně
Prac. nástroj / hosp. zvíře	kosa, křovinořez, ručně vedená rotační či lištová sekačka, popř. strojní kosení
Kalendář pro management	červen - červenec, srpen - říjen
Upřesňující podmínky	Kosit na výšku strniště min. 10 cm. Pokosenou hmotu odstranit ze ZCHÚ. Nemulčovat, nevápnit, nehnojit! Nepálit pokosenou biomasu na ploše. Max. 10-15% pokosené biomasy lze deponovat na vybraných plochách v ZCHÚ. Výběr míst pro deponie musí být realizován ve spolupráci s orgánem ochrany přírody tak, aby nedocházelo ke znečišťování vodního prostředí. Pozitivní vliv deponií organické hmoty: slouží jako lůžisko a zimoviště některých ZCHD.

d) péče o rostliny

Základním předpokladem péče o rostliny v ZCHÚ je aplikace rámcových směrnic péče o lesní i nelesní společenstva. Vzhledem k tomu, že v PP se nenachází žádný zvláště chráněný druh (rostlina), je vhodné udržet stávající porosty v současné podobě a zabránit případné expanzi nebo zavlečení invazních druhů rostlin. Předchozí plán upozorňuje na nebezpečí možného šíření křídlatek (*Reynoutria*) do ploch v ZCHÚ. Křídlatky se aktuálně v ZCHÚ vyskytují – plochy na okraji lesních porostů jak přímo v PP, tak v ochranném pásmu. Je nutné i nadále aktivně vyhledávat ohniska výskytu a důsledně je mechanicky a chemicky likvidovat. Vzhledem k vysoké citlivosti obojživelníků na cizorodé chemické látky ve vodním prostředí je dovoleno použít pouze herbicidní přípravky, u kterých výrobce výslovně uvádí, že jsou netoxické pro živočichy. Aplikovat přímo na rostliny křídlatek.

e) péče o živočichy

Kvalitní péče o živočichy v ZCHÚ sestává z několika specializovaných opatření. Popsáno podrobně v předchozím plánu péče (KVITA 2010): Ve vlastní vodní ploše odstaveného meandru Lučiny dochází dlouhodobě ke kumulaci organické hmoty. Případné zásahy do sedimentů na dně tůně by na této lokalitě mohlo mít fatální důsledky pro stabilitu vodního režimu v mrtvém rameni, a proto je nutno postupovat velice obezřetně. Vodní plocha je dotována slabým přítokem z drenážního systému, průsaky z říční terasy a atmosférickými srážkami. Při regulaci Lučiny došlo k významnému zahloubení nivelety aktivního toku a to pod úroveň dna odstaveného ramene. V případě porušení kolmatační vrstvy dnových sedimentů by mohlo dojít k nekontrolovanému drenování odstaveného meandru do aktivního toku. Z tohoto důvodu je bezpodmínečně nutné, aby případnému odstraňování dnových sedimentů předcházelo podrobné výškopisné zaměření včetně zaměření hladiny i dna odstaveného meandru a aktivního toku, a podrobná projektová příprava. Realizace zásahů za předpokladu splnění výše uvedených podmínek je potřebná. Po odstranění podstatné části nakumulované organické hmoty a tím pádem po eliminaci kyslíkových deficitů dojde

k výraznému zlepšení podmínek pro vývoj obojživelníků. Odstraňovat je možno pouze „měkké“ sedimenty s vysokým podílem organické hmoty a to tak, aby v žádném případě nemohlo dojít k narušení kolmatační vrstvy. Vhodné je realizovat také revitalizaci zatrubněné části odtoku. **Práce vlastního odbahnění je třeba situovat do období mimo aktivní sezónu obojživelníků, tedy říjen – konec února.** S vytěženým materiálem je nutno naložit v souladu s platnou legislativou.

Dalšími opatřeními v rámci péče o živočichy v ZCHÚ je aplikace rámcových směrnic péče o lesní i nelesní společenstva. Zásadními podmínkami nutnými pro minimalizaci negativních vlivů zásahů na obojživelníky a plazy jsou ponechávání min. 10 cm vysokého strniště při kosení travních porostů na ploše 4 spojené s časováním seče mimo hlavní období migrace obojživelníků (to je mimo období jarní migrace a migrace metamorfovaných jedinců); udržování nízkého zástínu vodní plochy; údržba funkčního stavu migračních zábran okolo intenzivně obhospodařovaných ploch zahrad; vyloučení použití biocidů v ZCHÚ. V budoucnu je nutno vyloučit případné negativní zásahy do vodního režimu lokality, umělé zarybnění tůň nepůvodními druhy, chov kachen či znečišťování prostředí odpady včetně odpadních vod. Údržbu zábran je potřeba provádět vždy po zjištění poškození, ideálně před zahájením migrace obojživelníků (tj. v únoru – dubnu podle aktuálního termínu nástupu jara). Na lokalitě je nezbytné zvýšit proslunění celého mrtvého ramene a to realizací každoroční probírky omlazujícího břehového porostu s výjimkou vzrostlých stromů (3 m široký pás od břehové linie po obvodu ramene mimo kosené travní porosty) ZCHÚ.

Dílčí plocha	2
Typ managementu	částečné odbahnění zazemněné tůně
Vhodný interval	jednou za období plánu péče
Minimální interval	jednou za období plánu péče
Prac. nástroj / hosp. zvíře	bagr, nákladní automobil
Kalendář pro management	říjen – únor
Upřesňující podmínky	Odstranit především „měkký“ sediment s vysokým podílem organické hmoty. Vhodné je realizovat také revitalizaci zatrubněné části odtoku. Veškerý vytěžený materiál musí být odvezen mimo ZCHÚ. Vytváření valů a deponií na březích je nepřípustné.

f) péče o útvary neživé přírody

Nejsou předmětem ochrany v ZCHÚ.

g) zásady jiných způsobů využívání území

V ZCHÚ se nachází zahrady s drobnými stavbami sloužící k individuální rekreaci. Stávající povolené stavby v PP je možno užívat bez omezení. Rovněž drobné zemědělské hospodaření na zahradách není vyjma používání biocidů potřeba omezovat. Doporučeným opatřením je budoucí výkup rekreačních pozemků a parcel, vznik výukového ekocentra ze stávající infrastruktury a obnova původních přirozených lučních porostů.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy

Příloha:

- tabulka „Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich“ – příloha č. T1
- mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M3

b) rybníky (nádrže)**Příloha:**

- výčet plánovaných zásahů (tabulka) – příloha č. T2

c) útvary neživé přírody

Nejsou předmětem ochrany v ZCHÚ.

d) nelesní pozemky**Příloha:**

- výčet plánovaných zásahů (tabulka) – příloha č. T2

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Vzhledem k předmětu ochrany v ZCHÚ je nutno v ochranném pásmu zamezit používání agrochemikálií, jejichž splachy do tůň zhoršují kvalitu vody. Jedná se zejména o zatrávnění orné půdy – plochy 6a,b – a následné kosení. Na plochách zahrad a sadů v ochranném pásmu není potřeba navrhovat žádný management nad rámec běžného hospodaření. V lesích ochranného pásma je nutno hospodařit pouze bez využití geograficky a stanovištně nepůvodních druhů a biocidů. Pro živočichy netoxické biocidy je možno využít jen u likvidace ohnisek invazních rostlin křídlatek, a to podle podmínek uvedených ve směrnici.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Oprava pásového značení byla v období platnosti minulého plánu péče provedena. V následujícím období ji bude vhodné provést opět dvakrát. V souvislosti s nedostatky uvedenými v bodě 1.3. je nutno pro parcely zahrnuté do ochranného pásma PP jen částí nechat vyhotovit záznam podrobného měření změn (ZPMZ) a následně jej vložit do katastru (jedná se o cca 120 m hranice ochranného pásma). Na hlavních přístupových cestách do PP jsou umístěny označníky. V případě jejich poškození provést opravu.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Po vyhotovení ZPMZ (viz komentář k bodu 3.3) je třeba vydat dodatek (novelu) ke zřizovacímu předpisu s odkazem na provedený ZPMZ a aktualizovaným seznamem parcel včetně uvedení výměry ochranného pásma. Rozšířit ochranné pásmo o trvalé travní porosty jakožto klíčového potravního a migračního biotopu pro ZCHD o p.č. 323/3 (přílehlá část k ZCHÚ po hranici s p.č. 323/4), 316/3 a 323/5 vše k.ú. Horní Bludovice.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Nesekat trvalé travní porosty na p.č. 534/15 k.ú. Prostřední Bludovice (týká se porostu mimo oplocenou část) a pozemcích 879/5 a 536/3 k.ú. Prostřední Bludovice více než 2 x ročně. Na tyto plochy umožnit přístup ZCHD pro klíčový přístup k potravě. Nové záměry na sportovní a rekreační využití jsou v rozporu s předmětem ochrany ZCHÚ, kdy posláním přírodní památky je zachování slepého ramene řeky Lučiny s výskytem ohrožených druhů živočichů, zejména obojživelníků a plazů. Území PP a ochranného pásma mimo vodní prostředí, především trvalých travních porostů, je klíčovým potravním a migračním biotopem pro ZCHD. Doporučeným opatřením je budoucí výkup rekreačních pozemků a parcel, a obnova původních přirozených lučních porostů.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Území má potenciál vzdělávacího využití, jakožto zachovaný fragment meandru s mokřadní biotou typickou pro Podbeskydskou pahorkatinu a jako fragment porostů měkkého luhu s jarním aspektem. Území je možnovyužívat pro environmentální vzdělávání na všech vzdělávacích stupních. Základní informace o PP jsou dostupné na vstupních tabulích se státním znakem označujících PP. Doporučeným opatřením je budoucí výkup rekreačních pozemků a parcel a vznik výukového ekocentra ze stávající infrastruktury.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Před koncem platnosti plánu péče provést batrachologický a herpetologický inventarizační průzkum dle metodiky AOPK ČR. Inventarizační průzkum musí být cílený na odhad populačních početností a doložení vhodnosti podmínek pro rozmnožování jednotlivých zaznamenaných druhů. Nutné je prokázání úspěšnosti rozmnožování, které spočívá v kvantifikaci všech vývojových stádií jednotlivých druhů během sezóny.

Sledování kvality vody na vtoku do tůně a vody v tůni s důrazem na prokázání přítomnosti reziduí agrochemikálií. Rovněž je nutno monitorovat výskyt agresivních neofytů, zejména křídlatek a v případě výskytu přistoupit k jejich likvidaci.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
Obnova a údržba nosičů státních znaků	10.000	20.000
Zatravnění		13.000
Rozbor vody		16.000
Inventarizační průzkumy (1 ks)		10.000
Oprava pásového značení hranice PP	2.000	4.000
Probírka břehového porostu - nepůvodních dřevin		3.000
Oprava migračních zábran (ca 230 m)		80.000
Odbahnění tůně a revitalizace zatrubněné části odtoku		1.000.000,-
Geodetické zaměření a vyhotovení geom. plánu v části OP (cca 130 m)		20.000

Jednorázové a časově omezené zásahy celkem (Kč)	-----	1.166.000
Opakované zásahy		
Kosení mechanizací v OP	21.000	126.000
Ruční/strojní kosení v PP	8.000	48.000
Likvidace břehových výmladků (3 m pás od břehu)	5.000	30.000
Opakované zásahy celkem (Kč)	34.000	204.000
Náklady celkem (Kč)	-----	

Poznámka: Zpracováno dle ceníku obvyklých opatření MŽP platného v roce zpracování.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- AOPK ČR 2018. Nálezová databáze AOPK ČR. [on-line databáze; portal.nature.cz]. [cit. 2018-03-03]
- BUČEK A. & LACINA J. (1999): Geobiocenologie II. – MZLU v Brně, Brno. 240 s.
- CULEK M. [ed.] (1996): Biogeografické členění České republiky. – Enigma, Praha. 347 s.
- DEMEK J., MACKOVČIN P. [eds] (2006): Zeměpisný lexikon ČR – Hory a nížiny. – AOPK ČR.
- CHOBOT K. & NĚMEC M. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. (Red List of threatened species of the Czech Republic. Vertebrates). – Příroda 34, Praha, 2017, 182 pp.
- CHYTRÝ M., KUČERA T., KOČÍ M., GRULICH V. & LUSTYK P. [eds] (2010): Katalog biotopů České republiky. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha, 445 s.
- KOLEKTIV AUTORŮ (1999): Oblastní plán rozvoje lesů. PLO 39 – Podbeskydská pahorkatina. Platnost 1.1.1999 – 31.12.2018. – Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Frýdek-Místek.
- KOLEKTIV AUTORŮ OKRESNÍHO ÚŘADU FRÝDEK-MÍSTEK. (2002): PP Stará řeka – plán péče na období 2002-2011, depon. in rezervační kniha PP Stará řeka.
- KVITA D. (2008): Přírodní památka Stará řeka - Inventarizační průzkum: zoologický (*Amphibia, Reptilia*). – Depon. in: Krajský úřad Moravskoslezského kraje.
- KVITA D. & ŽÁRNÍK M. (2008): Plán péče pro přírodní památku Stará řeka na období 2009 – 2018. – Ms., depon in: Odbor ochrany přírody, Krajský úřad Moravskoslezského kraje, Ostrava.
- PETŘÍČEK V. [ed.] (1999): Péče o chráněná území I., Praha 452. s.
- PLESNÍK J., HANZAL V. & BREJŠKOVÁ L. [eds] (2003): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – Příroda, Praha, 22: s. 1-184.
- PLÍVA K. (1991): Přírodní podmínky v lesním plánování. Díl 1. – In: Funkčně integrované lesní hospodářství. ÚHÚL Brandýs nad Labem, 263 s.
- POLÁŠEK Z. (2017): ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z INVENTARIZAČNÍHO PRŮZKUMU Přírodní památka Stará řeka – batrachologický a herpetologický průzkum lokality v roce 2017. – Ms., depon in: Odbor ochrany přírody a krajiny, Krajský úřad Moravskoslezského kraje, Ostrava, 16 pp.
- SKALICKÝ V. (1988): Regionálně-fytogeografické členění. – In: HEJNÝ S. & SLAVÍK B. [eds]: Květena České socialistické republiky 1. Academia, Praha, s. 103-121.
- LHP pro LHC 706000 na léta 2018 – 2027 – LČR, s.p., lesní správa Ostrava
- LHO 706804 – LHO Havířov na léta 2018 – 2027
- Vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon) v platném znění.
- Zákon České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Webové stránky

<http://www.drusop.nature.cz>
<http://www.geology.cz>
<http://www.nahlizenidokn.cuzk.cz>
<http://www.nature.cz>
<http://www.uhul.cz>
<http://kontaminace.cenia.cz/>
<http://mapy.nature.cz/>

Vlastní terénní šetření

4.3 Seznam používaných zkratk

EVL – evropsky významná lokalita

KN – katastr nemovitostí

LHC – lesní hospodářský celek

LHO – lesní hospodářské osnovy

LHP – lesní hospodářský plán

LS – lesní správa

PK – pozemkový katastr

PO – ptačí oblast

PP – přírodní památka

ZCHÚ – zvláště chráněné území

Používány jsou dále zkratky dřevin dle přílohy č. 4 k vyhlášce č. 84/1996 Sb. o lesním hospodářském plánování.

4.4 Plán péče zpracoval

RNDr. Jana Tkáčiková

Jarcová 102, 756 24 Bystřička

Rosička z. s.

Jarcová č.p. 102

756 24 Bystřička

IČ: 01438158

ID datové schránky: 33vzjeb

www.rosicka.eu

zapsaný spolek ve spolkovém rejstříku vedeném u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. L 10786

Plán péče revidoval

RNDr. Lukáš Choleva, Ph.D.

Katedra biologie a ekologie, PřF OU

Chittusiho 10

7810 00 Ostrava

lukas.choleva@osu.cz

5. Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území.....	2
1.1 Základní identifikační údaje	2
1.2 Údaje o lokalizaci území.....	2
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	2
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	4
1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími	5
1.6 Kategorie IUCN	5
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	5
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	5
1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav	5
1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu.....	7
1.9 Cíl ochrany.....	7
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	7
2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů.....	7
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti	9
2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy	11
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	12
2.4.1 Základní údaje o lesích	12
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích	13
2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody	13
2.4.4 Základní údaje o nelesních pozemcích	13
2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup	13
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	14
3. Plán zásahů a opatření	14
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	14
3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání.....	15
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	19
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	20
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	20
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	20
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností.....	20
3.6 Návrhy na vzdělávací využití území.....	21
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	21
4. Závěrečné údaje.....	21
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací).....	21
4.2 Použité podklady a zdroje informací	23
4.3 Seznam používaných zkratk.....	24
4.4 Plán péče zpracoval.....	24
5. Obsah.....	25

Součástí plánu péče jsou dále tyto přílohy

Tabulky: Příloha T1 - **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.5.1 a k bodu 3.1.2).

Příloha T2 - **Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodům 2.5.2, 2.5.3 a 2.5.4 a k bodu 3.1.2).

Mapy: Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 - **Mapa dílčích ploch a objektů**

Příloha M4 - **Lesnická mapa typologická a porostní**

Tabulky - Příloha T1 k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2
 Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

LHC 706804

označení JPRL	dílčí plocha	výměra dílčí plochy (ha)	číslo rámcové směrnice / porostní typ	dřeviny	zastoupen í dřevin (%)	průměrná výška porostu (m)	stupeň příroze -nosti	doporučený zásah	naléha- vost	poznámka
Plocha uvnitř PP										
411Kc3	2	0,09	1/smíšený listnatý	OL/VR	70/30	13/13	3	Zákres z velké části na ploše tůně. Upravit na reálný stav v katastru nemovitostí.	2	
426R11	1	0,33	1/smíšený listnatý	DB	55	23	3	Porost lze hospodářsky využívat. Podmínky hospodaření viz Rámcová směrnice – 3.1.1.A.	3	
				LP	45					
Ochranné pásmo										
411Ka11	5	0,06	1/smíšený listnatý	LP	50	25	3	Porost lze hospodářsky využívat. Podmínky hospodaření viz Rámcová směrnice – 3.1.1.A.	3	
				DB	40					
				VR	10					
411Kb11	5	0,05	1/smíšený listnatý	LP	50	25	3	Porost lze hospodářsky využívat. Podmínky hospodaření viz Rámcová směrnice – 3.1.1.A.	3	
				DB	40					
				VR	10					

Naléhavost:

1. stupeň - zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany).
2. stupeň - zásah vhodný.
3. stupeň - zásah odložitelný.

Tabulky - Příloha T2 k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2

Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich

označení plochy nebo objektu	název	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
2	Stará řeka	0,26	Tůň na místě odstaveného meandru Lučiny bez vodních makrofyt. Cílem je udržet vodní tůň ve stavu vhodném pro rozmnožování obojživelníků.	Odbahnění tůně a revitalizace zatrubněné části odtoku.	1	říjen - únor	jednou za období plánu péče
3	zahrady	0,32	Jedná se o antropogenně významně pozměněné plochy s oplocením a drobnými stavbami. Cílem je zabránit vnikání ohrožených druhů živočichů na tyto intenzivně obhospodařované plochy.	Údržba zábran instalovaných na hranicích pozemků. Rozšířit travnaté plochy sečené maximálně 2 x ročně pro přístup ZCHD za potravou na p.č. 534/15 k.ú. Prostřední Bludovice (týká se porostu mimo oplocenou část) a pozemcích 879/5 a 536/3 k.ú. Prostřední Bludovice. Doporučeným opatřením je výkup rekreačních pozemků a parcel, vznik výukového ekocentra ze stávající infrastruktury a obnova původních přirozených lučních porostů.	1	nejpozději únor - duben (v případě poškození celoročně)	ihned v případě nalezení poškození
4	louka	0,41	Aluviální psárková louka. Dlouhodobým cílem je uchování stávajících společenstev při minimalizaci negativních vlivů na migrující živočichy.	V případě zjištění výskytu likvidace invazních rostlin.	1	srpen - září	ihned v případě nalezení ohniska výskytu
				Ruční/strojní kosení	1	červen - červenec, srpen - říjen	každoročně

5	mimolesní zeleň	0,17	Porost dřevin mimo les odpovídající údolním jasano-olšovým luhům. Dlouhodobým cílem je samovolný vývoj společenstev.	V případě zjištění výskytu likvidace invazních rostlin.	1	září - březen	ihned v případě nalezení ohniska výskytu
6	pole	1,8	Intenzivně hospodářsky využívaná orná půda v nivě Lučiny. Dlouhodobým cílem je zapěstování travního porostu odpovídajícího aluviálním psárkovým loukám a jejich údržba v souladu se zásadami ochrany obojživelníků a plazů.	V případě zjištění výskytu likvidace invazních rostlin.	1	srpen - září	ihned v případě nalezení ohniska výskytu
				Zatrávňení	1	duben	jednou za období platnosti plánu péče
				Kosení mechanizací	1	červen - červene c, srpen - říjen	každoro čně
7	porost dřevin mimo les	0,49	Porost dřevin mimo les odpovídající údolním jasano-olšovým luhům a polonským dubohabřinám. Dlouhodobým cílem je samovolný vývoj společenstev.	V případě zjištění výskytu likvidace invazních rostlin.	1	srpen - září	ihned v případě nalezení ohniska výskytu
				Postupná přeměna porostu Sm na stanovištně původní dřeviny.	2	říjen - březen	jednou za období plánu péče

8	porost dřevin mimo les	0,44	Porost dřevin mimo les odpovídající údolním jasano-olšovým luhům a polonským dubohabřinám. Porost lze hospodářsky využívat bez použití geograficky a stanovištně nepůvodních druhů a biocidů (vyjma likvidace geograficky nepůvodních rostlin likvidovaných podle příslušné směrnice).	V případě zjištění výskytu likvidace invazních rostlin.	1	září - březen	ihned v případě nalezení ohniska výskytu
9	zahrada	0,17	Jedná se o antropogenně významně pozměněné plochy s oplocením a drobnými stavbami. Cílem je udržení současného stavu využití pozemku.	Bez cíleného managementového zásahu OP, plochy je možno využívat k hospodaření za předpokladu dodržení výše uvedených podmínek. Doporučeným opatřením je výkup rekreačních pozemků a parcel, a obnova původních přirozených lučních porostů.	---	---	---
10	zahrada	0,37	Jedná se o antropogenně významně pozměněné plochy s oplocením a drobnými stavbami. Cílem je udržení současného stavu využití pozemku.	Bez cíleného managementového zásahu OP, plochy je možno využívat k současnému hospodaření za předpokladu dodržení výše uvedených podmínek.	---	---	---
Všechny plochy	Všechny plochy		Staré ekologické zátěže. Cílem je odstranit historické návozy odpadů.	Odstranění starých skládek odpadů a návozů	1	celoročně	Jednorázově
1, 2, 3, 4, 5, OP6, OP7, OP8	Všechny plochy		Porost dřevin a křovin lesní pozemky i mimo les. Cílem je prosvětlit vodní hladinu (osvětlené plochy vyhledává většina přítomných ZCHD) a snížit organický spád do vody a její eutrofizaci. Opatření zvyšuje samočistící schopnost vody.	Kácení a sečení výmladků dřevin a křovin s výjimkou dřevin a stromů zpevňujících břeh v šíři 3 m od břehové čáry okolo celé vodní plochy. Týká se p.č. 879/3, 534/31, 534/2, 879/2, 536/1 (zde ořezat jen větve zasahující nad vodní hladinu, remízky ponechat) k.ú Prostřední Bludovice; 412/3, 411, 410/2, 951/2.	1	září - březen	každoročně
Plocha mimo OP	Trvalé travní porosty		Trvalé travní porosty. Cílem je rozšířit ochranné pásmo o trvalé travní porosty jakožto klíčového potravního a migračního biotopu pro ZCHD a k minimalizaci současného urbanizačního tlaku v této přiléhající části k PP.	Zahrnout do ochranného pásma PP Stará řeka p.č. 323/3 (přilehlá část k ZCHÚ po hranici s p.č. 323/4), 316/3 a 323/5 vše k.ú. Horní Bludovice.	1	celoročně	Jednorázově

Naléhavost:

1. stupeň - zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany).
2. stupeň - zásah vhodný.
3. stupeň - zásah odložitelný

